

PRIJEVOD

OKVIRNI SPORAZUM

**o partnerstvu i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane,
i Mongolije, s druge strane**

EUROPSKA UNIJA, dalje u tekstu: „Unija”

i

KRALJEVINA BELGIJA,

REPUBLIKA BUGARSKA,

ČEŠKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA DANSKA,

SAVEZNA REPUBLIKA NJEMAČKA,

REPUBLIKA ESTONIJA,

IRSKA,

HELENSKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA ŠPANJOLSKA,

FRANCUSKA REPUBLIKA,

TALIJANSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA CIPAR,

REPUBLIKA LATVIJA,

REPUBLIKA LITVA,

VELIKO VOJVODSTVO LUKSEMBURG,

MAĐARSKA,

MALTA,

KRALJEVINA NIZOZEMSKA,

REPUBLIKA AUSTRIJA,

REPUBLIKA POLJSKA,

PRTUGALSKA REPUBLIKA,

RUMUNJSKA,

REPUBLIKA SLOVENIJA,

SLOVAČKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA FINSKA,

KRALJEVINA ŠVEDSKA,

UJEDINJENA KRALJEVINA VELIKE BRITANIJE I SJEVERNE IRSKE,

ugovorne stranke Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije, dalje u tekstu „države članice”, s jedne strane, i

VLADA MONGOLIJE, dalje u tekstu: „Mongolija”

s druge strane,

dalje u tekstu zajednički „stranke”,

UZIMAJUĆI U OBZIR tradicionalne veze prijateljstva između stranki, te bliske povijesne, političke i gospodarske veze koje ih ujedinjuju,

BUDUĆI DA stranke pridaju posebnu važnost sveobuhvatnoj prirodi svojeg međusobnog odnosa,

BUDUĆI DA stranke smatraju da ovaj Sporazum čini dio šireg i dosljednog međusobnog odnosa kroz sporazume kojima su obje strane zajedno stranke,

PONOVNO POTVRĐUJUĆI predanost stranaka i njihovu želju za jačanjem poštovanja demokratskih načela, vladavine prava, ljudskih prava i temeljnih sloboda, uključujući prava osoba koja pripadaju manjinama, kako je utvrđeno, među ostalim, u Povelji Ujedinjenih naroda i Općoj deklaraciji Ujedinjenih naroda o ljudskim pravima i u drugim odgovarajućim međunarodnim instrumentima o ljudskim pravima,

PONOVNO POTVRĐUJUĆI svoju opredijeljenost za načela vladavine prava, poštovanja međunarodnog prava, dobrog upravljanja i borbe protiv korupcije te svoju želju za promicanjem gospodarskog i društvenog napretka svojih naroda, uzimajući u obzir načela održivog razvoja i zahtjeve zaštite okoliša;

PONOVNO POTVRĐUJUĆI svoju želju za jačanjem suradnje između stranaka utemeljenu na zajedničkim vrijednostima,

PONOVNO POTVRĐUJUĆI svoju želju za promicanjem gospodarskog i društvenog napretka svojih naroda, uzimajući u obzir načelo održivog razvoja u svim njegovim dimenzijama,

PONOVNO POTVRĐUJUĆI svoju predanost promicanju međunarodnog mira i sigurnosti te sudjelovanju u učinkovitom multilateralizmu i mirnom rješavanju sporova, posebno surađujući s tim ciljem u okviru Ujedinjenih naroda,

PONOVNO POTVRĐUJUĆI svoju želju za jačanjem suradnje vezane za politička i gospodarska pitanja, kao i međunarodnu stabilnost, pravdu i sigurnost kao osnovni preuvjet za promicanje održivog društvenog i gospodarskog razvoja, iskorjeњivanje siromaštva i ostvarivanje milenijskih razvojnih ciljeva,

BUDUĆI DA stranke vide terorizam kao prijetnju globalnoj sigurnosti i žele pojačati svoj dijalog i suradnju u borbi protiv terorizma, u skladu s relevantnim instrumentima Vijeća sigurnosti UN-a, posebno Rezolucijom 1373 Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda. Europska sigurnosna strategija, koju je donijelo Europsko vijeće u prosincu 2003., prepoznaje terorizam kao ključnu prijetnju sigurnosti. U pogledu toga Europska unija primjenjuje ključne mjere, uključujući Akcijski plan za suzbijanje terorizma donesen 2001. i ažuriran 2004., te glavnu Deklaraciju o suzbijanju terorizma od 25. ožujka 2004. potaknutu madridskim napadima. Europska unija također je usvojila Protuterorističku strategiju EU-a u prosincu 2005.,

IZRAŽAVAJUĆI svoju punu predanost sprječavanju i borbi protiv svih oblika terorizma i pojačavanju suradnje u borbi protiv terorizma, te protiv organiziranog kriminala,

BUDUĆI DA stranke ponovno potvrđuju da se djelotvorne protuterorističke mjere i zaštita ljudskih prava međusobno nadopunjaju i međusobno podupiru,

PONOVNO POTVRĐUJUĆI da najteža kaznena dijela od značaja za međunarodnu zajednicu ne smiju ostati nekažnjena te da treba osigurati djelotvoran kazneni progon poduzimanjem mera na nacionalnoj razini te jačanjem globalne suradnje,

UZIMAJUĆI U OBZIR da utemeljenje i učinkovito funkcioniranje Međunarodnog kaznenog suda predstavlja važan razvoj za mir i međunarodnu pravdu, te da je Vijeće Europske unije 16. lipnja 2003. donijelo Zajedničko stajalište o Međunarodnom kaznenom суду nakon kojeg je slijedio Akcijski plan, donesen 4. veljače 2004.,

BUDUĆI DA stranke dijele stajalište da širenje oružja za masovno uništenje i sredstava njihove isporuke predstavlja ozbiljnu prijetnju međunarodnoj sigurnosti te žele pojačati svoj dijalog i suradnju u tom području. Donošenje rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1540 naglašava obvezu cijele međunarodne zajednice za borbu protiv širenja oružja za masovno uništenje. Vijeće Europske unije donijelo je 17. studenog 2003. politiku EU-a o uključivanju politika neširenja u odnosima EU-a s trećim zemljama. Europsko vijeće donijelo je 12. prosinca 2003. i Strategiju za suzbijanje širenja,

BUDUĆI da je Europsko vijeće izrazilo da malo i lako oružje (SALW) predstavlja rastuću prijetnju miru, sigurnosti i razvoju te je 13. siječnja 2006. donijelo Strategiju za suzbijanje nezakonitog gomilanja malog i lakog oružja i pripadajućeg streljiva. Europsko vijeće u toj je strategiji naglasilo potrebu osiguranja sveobuhvatnog i dosljednog pristupa politici sigurnosti i razvoja,

IZRAŽAVAJUĆI svoju punu predanost promicanju održivog razvoja, uključujući zaštitu okoliša i djelotvornu suradnju u borbi protiv klimatskih promjena, sigurnosti hrane kao i učinkovito promicanje i provedbu međunarodno priznatih standarda u području rada i socijalnih standarda,

NAGLAŠAVAJUĆI važnost produbljivanja odnosa i suradnje u području ponovnog prihvata, azila, vizne politike i zajedničkog rješavanja migracija i trgovanja ljudima,

PONAVLJAJUĆI važnost trgovine za njihove bilateralne odnose i posebno trgovinu sirovinama i naglašavajući njihovo sudjelovanje u dogovoru o posebnim pravilima za sirovine u pododboru za trgovinu i ulaganja,

NAPOMINUĆI da odredbe ovog Sporazuma koje su obuhvaćene područjem primjene dijela trećeg., glave V. Ugovora o funkciranju Europske unije obvezuju Ujedinjenu Kraljevinu i Irsku kao zasebne ugovorne stranke, a ne kao dio Europske unije, osim ako je Europska unija zajedno s Ujedinjenom Kraljevinom i/ili Irskom zajednički obavijestila Mongoliju da su Ujedinjena Kraljevina ili Irska obvezane kao dio Europske unije u skladu s Protokolom br. 21. o položaju Ujedinjene Kraljevine i Irske u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkciranju Europske unije. Ako Ujedinjena Kraljevina i/ili Irska prestanu biti obvezane kao dio Europske unije u skladu s člankom 4.a Protokola br. 21., Europska unija zajedno s Ujedinjenom Kraljevinom i/ili Irskom odmah obavješćuje Mongoliju o svakoj promjeni u njihovu položaju pri čemu one ostaju obvezane odredbama sporazuma same po sebi. Isto se primjenjuje na Dansku, u skladu s Protokolom priloženim ovim Ugovorima o položaju Danske,

POTVRDUJUĆI svoju obvezu jačanja postojećeg odnosa među strankama s ciljem pojačanja suradnje među njima, te njihove zajedničke želje da učvrste, prodube i učine raznovrsnijima svoje odnose u područjima zajedničkog interesa na temelju jednakosti, nediskriminacije i obostrane koristi,

SPORAZUMJELI SU SE:

GLAVA I.

PRIRODA I PODRUČJE PRIMJENE

Članak 1.

Opća načela

1. Poštovanje demokratskih načela i ljudskih prava, kako je utvrđeno u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima i u drugim relevantnim međunarodnim instrumentima o ljudskim pravima, kao i načela vladavine prava, temelj je za unutarnje i međunarodne politike objju stranaka i predstavlja ključni element ovog Sporazuma.
2. Stranke potvrđuju zajedničke vrijednosti koje su izražene u Povelji Ujedinjenih naroda.
3. Stranke potvrđuju svoju predanost promicanju svih aspekata održivog razvoja, surađujući s ciljem rješavanja izazova klimatskih promjena i globalizacije te doprinoseći ostvarenju međunarodno usuglašenih razvojnih ciljeva, uključujući one sadržane u milenijskim razvojnim ciljevima. Stranke ponovno potvrđuju svoju opredijeljenost za visoku razinu zaštite okoliša i uključive društvene strukture.
4. Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost Pariškoj deklaraciji iz 2005. o djelotvornosti pomoći i suglasne su jačati suradnju s ciljem daljnje poboljšanja učinkovitosti razvoja.

5. Stranke ponovno potvrđuju svoju opredijeljenost za načela dobrog upravljanja, uključujući neovisnost sudstva i borbu protiv korupcije.

Članak 2.

Ciljevi suradnje

U cilju jačanja svojih bilateralnih odnosa, stranke se obvezuju voditi sveobuhvatni dijalog i dalje promicati međusobnu suradnju u svim sektorima od zajedničkog interesa. Njihova će nastojanja biti posebno usmjereni na:

- (a) uspostavu suradnje u pogledu političkih i gospodarskih pitanja u svim odgovarajućim regionalnim i međunarodnim forumima i organizacijama;
- (b) uspostavu suradnje u suzbijanju teških kaznenih dijela od međunarodnog značaja;
- (c) uspostavu suradnje za sprječavanje širenja oružja za masovno uništenje, te malog i lakog oružja;
- (d) razvoj trgovine i ulaganja između stranaka na obostranu korist; uspostavu suradnje u svim područjima od zajedničkog interesa povezanim s trgovinom i ulaganjima s ciljem omogućavanja trgovine i tokova ulaganja te sprječavanja i uklanjanja prepreka trgovini i ulaganju;
- (e) uspostavu suradnje u području pravde, slobode i sigurnosti, uključujući vladavinu prava i pravnu suradnju, zaštitu podataka, migracije, krijumčarenje i trgovanje ljudima, suzbijanje organiziranog kriminala, terorizma, transnacionalnih kaznenih djela, pranja novca i nedopuštenih droga;
- (f) uspostavu suradnje u svim područjima od zajedničkog interesa, osobito makroekonomsku politiku i finansijske usluge, oporezivanje i carine, uključujući dobro upravljanje u poreznom području, industrijsku politiku i srednja i mala poduzeća (MSP-ovi), informacijsko društvo, audiovizualno, medije, znanost i tehnologiju, energetiku, promet, obrazovanje, kulturu, okoliš i prirodne resurse, poljoprivredu i ruralni razvoj, zdravstvo, zapošljavanje i socijalna pitanja te statistiku;
- (g) poboljšanje sudjelovanja obiju stranaka u programima subregionalne i regionalne suradnje koji su otvoreni za sudjelovanje druge stranke;
- (h) pojačavanje uloga i profila stranaka u međusobnim regijama;
- (i) promicanje razumijevanja među narodima, suradnjom između različitih nevladinih subjekata, kao što su stručne skupine za strateško promišljanje, akademска zajednica, civilno društvo, i medija u obliku seminara, konferencija, interakcije mladih i drugih aktivnosti;
- (j) promicanje iskorjenjivanja siromaštva u kontekstu održivog razvoja i progresivnog uključivanja Mongolije u svjetsko gospodarstvo.

Članak 3.

Sprječavanje širenja oružja za masovno uništenje i sredstava za njihovu isporuku

1. Stranke smatraju da širenje oružja za masovno uništenje i sredstava njihove isporuke kako državnim tako i nedržavnim akterima predstavlja jednu od najozbiljnijih prijetnji međunarodnoj stabilnosti i sigurnosti.

2. Stranke su stoga suglasne surađivati i doprinositi sprječavanju širenja oružja za masovno uništenje te sredstava njegove isporuke kroz puno poštovanje i nacionalnu provedbu svojih postojećih obveza u skladu s ugovorima i sporazumima o razoružanju i neširenju, kao i drugih relevantnih obveza kao što su one iz Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1540. Stranke su suglasne da ova odredba predstavlja ključni element ovog Sporazuma.

3. Stranke su pored toga suglasne surađivati i doprinositi sprječavanju širenja oružja za masovno uništenje te sredstava njegove isporuke:

- poduzimanjem koraka za, prema potrebi, potpisivanje, ratifikaciju ili pristupanje, i za punu provedbu svih drugih relevantnih međunarodnih instrumenata;

— uspostavom djelotvornog sustava kontrola nacionalnog izvoza, putem kontrole izvoza i provoza robe povezane s oružjem za masovno uništenje, uključujući kontrolu krajnjeg korištenja tehnologija s dvostrukom namjenom te učinkovitih sankcija za kršenja izvoznih kontrola.

4. Stranke su suglasne uspostaviti redovit politički dijalog kojim će se pratiti i konsolidirati ti elementi. Takav se dijalog može provoditi regionalno.

Članak 4.

Malo i lako oružje

1. Stranke prepoznaju da nezakonita proizvodnja, prijenos i promet malog i lakog oružja, uključujući streljivo za to oružje, kao i njegovo pretjerano gomilanje, loše upravljanje njime, zalihe osigurane na neodgovarajući način i nekontrolirano širenje i dalje predstavljaju ozbiljnu prijetnju miru i međunarodnoj sigurnosti.

2. Stranke su suglasne poštovati i u cijelosti provoditi svoje obveze suzbijanja nezakonite trgovine malim i lakin oružjem, uključujući streljivo za to oružje, u okviru postojećih međunarodnih sporazuma uključujući rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda, kao i svoje obvezu okviru drugih međunarodnih instrumenata koji se primjenjuju u ovom području, kao što je Akcijski program UN-a za sprječavanje, suzbijanje i iskorjenjivanje nezakonite trgovine malim i lakin oružjem u svim njezinim aspektima.

3. Stranke se obvezuju surađivati i osigurati koordinaciju, komplementarnost i sinergiju u svojim nastojanjima da suzbiju nezakonitu trgovinu malim i lakin oružjem, uključujući streljivo za to oružje, na globalnoj, regionalnoj, subregionalnoj i nacionalnoj razini te su suglasne uspostaviti redoviti politički dijalog kojim će se pratiti i konsolidirati taj pothvat.

Članak 5.

Teska kaznena djela međunarodnog značaja

(Međunarodni kazneni sud)

1. Stranke ponovno potvrđuju da najteža kaznena djela koja se tiču međunarodne zajednice u cijelosti ne smiju ostati nekažnjena i da se mora osigurati njihov djelotvoran kazneni progon poduzimanjem mjera na nacionalnoj i međunarodnoj razini, prema potrebi, uključujući Međunarodni kazneni sud. Stranke smatraju da uspostava učinkovitog Međunarodnog kaznenog suda predstavlja značajan razvoj za međunarodni mir i pravdu.

2. Stranke su suglasne surađivati radi poduzimanja neophodnih mjera, prema potrebi, radi pune podrške univerzalnosti i integritetu Rimskog statuta i s njim povezanih instrumenata te su suglasne jačati svoju suradnju s Međunarodnim kaznenim sudom. Stranke se obvezuju primjenjivati Rimski statut i poduzimati neophodne korake radi ratifikacije povezanih instrumenata (kao što su Sporazum o povlasticama i imunitetima Međunarodnog kaznenog suda).

3. Stranke su suglasne da bi međusobni dijalog i suradnja o ovim pitanjima bili korisni.

Članak 6.

Suradnja u suzbijanju terorizma

1. Ponovno potvrđujući važnost borbe protiv terorizma, a u skladu s primjenjivim međunarodnim konvencijama, uključujući međunarodna humanitarna i ljudska prava, kao i sa svojim zakonima i drugim propisima te uzimajući u obzir Globalnu antiterorističku strategiju UN-a sadržanu u Rezoluciji br. 60/288 Opće skupštine UN-a od 8. rujna 2006., stranke su suglasne surađivati u sprječavanju i suzbijanju terorističkih djela.

2. Stranke to poduzimaju posebno:

- (a) u okviru pune primjene rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a 1373 i 1267 i rezolucija koje im slijede, uključujući 1822, te druge relevantne rezolucije UN-a, i svoje obveze prema drugim relevantnim međunarodnim konvencijama i instrumentima;
- (b) razmjenom informacija o teroristima, terorističkim skupinama i njihovim mrežama podrške, u skladu s međunarodnim i nacionalnim pravom;

- (c) razmjenom stajališta o sredstvima i metodama korištenima u suzbijanju terorizma, uključujući tehnička područja i osposobljavanje, kao i razmjenu iskustava u vezi sa sprječavanjem terorizma;
- (d) suradnjom s ciljem jačanja međunarodnog konsenzusa o borbi protiv terorizma, uključujući pravnu definiciju terorističkih djela, a posebno radeći na postizanju sporazuma o Sveobuhvatnoj konvenciji o međunarodnom terorizmu;
- (e) dijeleći odgovarajuće najbolje prakse u području zaštite ljudskih prava u borbi protiv terorizma;
- (f) učinkovitom provedbom i poboljšanjem suradnje u suzbijanju terorizma u okviru ASEM-a.

GLAVA II.

BILATERNA, REGIONALNA I MEĐUNARODNA SURADNJA

Članak 7.

Suradnja između Mongolije i EU-a o načelima, normama i standardima

- 1. Stranke su suglasne ostvariti zajednička europska načela, norme i standarde u Mongoliji, te suradivati na promicanju razmjenе informacija i dijeljenja iskustva s ciljem uvođenja i provedbe.
- 2. Stranke nastoje jačati dijalog i suradnju između svojih tijela o pitanjima standardizacije, koja prema suglasnosti stranaka, mogu uključivati stvaranje okvira za suradnju koji će olakšati razmjenu stručnjaka, informacija i stručnog znanja.

Članak 8.

Suradnja u regionalnim i međunarodnim organizacijama

- 1. Stranke nastoje razmjenjivati stajališta i suradivati u okviru regionalnih i međunarodnih foruma i organizacija kao što su Ujedinjeni narodi i relevantne agencije, programi i tijela Ujedinjenih naroda, Svjetska trgovinska organizacija (WTO), Ugovor o prijateljstvu i suradnji (TAC) te Azijско-europski sastanak (ASEM).
- 2. Stranke su također suglasne promicati suradnju između stručnih skupina za strateško promišljanje, akademске zajednice, nevladinih organizacija i medija u područjima obuhvaćenim ovim Sporazumom. Takva suradnja može posebno uključivati organizaciju programa za osposobljavanje, radionica i seminara, razmjenе stručnjaka, istraživanja i druge aktivnosti koje su dogоворile stranke.

Članak 9.

Regionalna i bilateralna suradnja

- 1. Za svako područje dijaloga i suradnje u okviru ovog Sporazuma, te stavljajući odgovarajući naglasak na pitanja u okviru bilateralne suradnje, stranke su suglasne provoditi povezane aktivnosti na bilateralnoj ili regionalnoj razini ili kroz kombinaciju obaju okvira. Prilikom odabira odgovarajućeg okvira, stranke će nastojati povećati učinak na i učvrstiti uključenost svih zainteresiranih stranaka, dok donose najučinkovitiju uporabu svih raspoloživih sredstava, uvažavajući političku i institucionalnu izvedivost, te osiguravajući usklađenost s drugim aktivnostima koje uključuju Europsku uniju i druge partnerke ASEM-a.
- 2. Stranke mogu, prema potrebi, odlučiti proširiti finansijsku podršku za aktivnosti suradnje na svim područjima koja su obuhvaćena ovim Sporazumom ili s njim u vezi u skladu sa svojim finansijskim postupcima i sredstvima.

GLAVA III.

SURADNJA U POGLEDU ODRŽIVOG RAZVOJA

Članak 10.

Opća načela

- 1. Središnji je cilj razvojne suradnje smanjenje siromaštva kroz ostvarenje milenijskih razvojnih ciljeva u kontekstu održivog razvoja te uključivanja u svjetsko gospodarstvo. Stranke su suglasne voditi redovni dijalog o razvojnoj suradnji u skladu sa svojim prioritetima i područjima obostranog interesa.
- 2. Strategije suradnje stranaka usmjerene su, među ostalim, na:
 - (a) promicanje ljudskog i društvenog razvoja;
 - (b) ostvarenje održivog gospodarskog rasta;

- (c) promicanje okolišne održivosti, regeneracije i najboljih praksi, te očuvanje prirodnih resursa;
- (d) sprječavanje i savladavanje posljedica klimatskih promjena;
- (e) podupiranje politika i instrumenata usmjerenih na daljnju integraciju u svjetsko gospodarstvo i međunarodni trgovinski sustav;
- (f) provođenje postupaka kojima se poštuju načela Pariške deklaracije o djelotvornosti pomoći, Akcijskog plana iz Accre te drugih međunarodnih obveza usmjerenih na poboljšanje pružanja i djelotvornosti pomoći.

Članak 11.

Gospodarski razvoj

1. Stranke imaju za cilj promicanje uravnoteženog gospodarskog rasta, smanjenja siromaštva i smanjenja socijalno-gospodarskih razlika.
2. Stranke potvrđuju svoju obvezu ostvarivanja milenijskih razvojnih ciljeva te bi trebale ponovno potvrditi svoju predanost Pariškoj deklaraciji o djelotvornosti pomoći iz 2005.
3. Sporazum bi također trebao biti usmjeren na uključivanje obveza vezanih za socijalne i okolišne aspekte trgovine, ponovno potvrđujući da bi se trgovinom trebao promicati održivi razvoj u svim svojim dimenzijama te da bi se trebalo promicati ocjenjivanje njegovih gospodarskih, društvenih i okolišnih učinaka.

Članak 12.

Društveni razvoj

1. Stranke nastoje naglasiti potrebu za međusobnim jačanjem gospodarskih i socijalnih politika, naglašavajući ključnu ulogu stvaranja dostojanstvenog rada i obvezati stranke na podupiranje socijalnog dijaloga.
2. Stranke nastoje doprinijeti djelotvornoj provedbi osnovnih standarda rada Međunarodne organizacije rada (ILO-a) te pojačati suradnju vezanu za zapošljavanje i socijalna pitanja.
3. Osim toga, stranke nastoje promicati politike namijenjene jamčenju dostupnosti i dostave hrane za stanovništvo i stočne hrane za stoku, na okolišno prihvatljiv i održiv način.

Članak 13.

Okoliš

1. Stranke ponovno potvrđuju potrebu za visokom razinom zaštite okoliša i očuvanja i upravljanja prirodnim resursima i biološkom raznolikošću, uključujući šume, u ostvarivanju održivog razvoja.
2. Stranke nastoje promicati ratifikaciju, provedbu i usklađenost s multilateralnim sporazumima u području okoliša.
3. Stranke nastoje jačati suradnju vezano za globalna pitanja u području okoliša, posebno klimatske promjene.

GLAVA IV.

SURADNJA U POGLEDU TRGOVINE I ULAGANJA

Članak 14.

Opća načela

1. Stranke se uključuju u dijalog o bilateralnoj i multilateralnoj trgovini i pitanjima vezanim za trgovinu u cilju jačanja bilateralnih trgovinskih odnosa i unaprjeđivanja multilateralnog trgovinskog sustava.
2. Stranke se obvezuju promicati razvoj i diversifikaciju u svojoj uzajamnoj trgovinskoj razmjeni do najveće moguće mjeru i na njihovu obostranu korist. Obvezuju se poboljšati uvjete dostupnosti tržištu radeći na uklanjanju prepreka trgovini, posebno putem pravovremenog uklanjanja necarinskih prepreka, te poduzimajući mjeru za poboljšanje transparentnosti, uzimajući u obzir rad koji su na ovom području obavile međunarodne organizacije.

3. Prepoznajući da trgovina ima nezamjenjivu ulogu u razvoju, te da pomoć u obliku sustava trgovinskih povlastica pomaže zemljama u razvoju, stranke nastoje pojačati svoje savjetovanje o takvoj pomoći u punoj usklađenosti sa Svjetskom trgovinskom organizacijom.

4. Stranke se međusobno obavešćuju o razvoju trgovine i politika povezanih s trgovinom, kao što su poljoprivredna politika, politika sigurnosti hrane, politika u pogledu potrošača i politika u području okoliša.

5. Stranke potiču dijalog i suradnju radi razvoja svojih trgovinskih i ulagačkih odnosa, uključujući, rješavanje trgovinskih problema, među ostalim, u područjima iz članaka od 10. do 27.

Članak 15.

Sanitarna i fitosanitarna pitanja

1. Stranke surađuju po pitanju sigurnosti hrane te sanitarnih i fitosanitarnih pitanja radi zaštite života ili zdravlja ljudi, životinja ili biljaka na državnim područjima stranaka.

2. Stranke raspravljaju i razmjenjuju informacije o svojim mjerama kako je utvrđeno u Sporazumu Svjetske trgovinske organizacije o sanitarnim i fitosanitarnim mjerama (SPS), Međunarodnoj konvenciji o zaštiti bilja (IPPC), Svjetskoj organizaciji za zdravlje životinja (OIE) i Komisiji Codex Alimentarius (Kodeks).

3. Stranke su suglasne poboljšati međusobno razumijevanje i suradnju vezano za izgradnju kapaciteta po pitanjima SPS-a i dobrobiti životinja. Takva izgradnja kapaciteta specifična je za potrebe svake stranke i vodi se s ciljem pružanja pomoći takvoj stranci u usklađivanju s pravnim okvirom druge stranke.

4. Stranke uspostavljaju pravovremeni dijalog o pitanjima SPS-a na zahtjev jedne od stranaka da bi razmotrile pitanja vezana uz SPS i druga hitna pitanja u skladu s ovim člankom.

Članak 16.

Tehničke prepreke u trgovini

Stranke promiču korištenje međunarodnih normi i surađuju i razmjenjuju informacije o normama, postupcima ocjenjivanja sukladnosti i tehničkim propisima, posebno u okviru Sporazuma Svjetske trgovinske organizacije o tehničkim preprekama u trgovini (TBT).

Članak 17.

Carinska suradnja

1. Stranke posebnu pažnju posvećuju povećanju dimenzije sigurnosti i zaštite međunarodne trgovine, uključujući prometne usluge, te djelotvornoj i učinkovitoj provedbi prava intelektualnog vlasništva, osiguravajući uravnotežen pristup između olakšavanja trgovine i borbe protiv prijevara i nepravilnosti.

2. Ne dovodeći u pitanje druge oblike suradnje koji su predviđeni u ovom Sporazumu, stranke navode svoj interes da u budućnosti sklope protokole o carinskoj suradnji i o uzajamnoj pomoći, unutar institucionalnih okvira utvrđenih u ovom Sporazumu.

Članak 18.

Olakšavanje trgovine

Stranke razmjenjuju iskustva i ispituju mogućnosti pojednostavljenja uvoznih, izvoznih, provoznih i drugih carinskih postupaka, povećanja transparentnosti carinskih i trgovinskih propisa, razvoja carinske suradnje i djelotvornih mehanizama za uzajamnu upravnu pomoći te također nastoje postići usklađivanje stajališta i zajedničke mjere u kontekstu odgovarajućih međunarodnih inicijativa uključujući olakšavanje trgovine.

Članak 19.**Ulaganje**

Stranke potiču veći protok ulaganja razvojem privlačnog i stabilnog okruženja uzajamnog ulaganja kroz stalni dijalog s ciljem poboljšanog razumijevanja i suradnje o pitanjima vezanim za ulaganja, ispitujući upravne mehanizme za olakšavanje tokova ulaganja, te promicanjem stabilnih, transparentnih, otvorenih i nediskriminirajućih pravila za ulagatelje.

Članak 20.**Politika tržišnog natjecanja**

Stranke potiču djelotvornu uspostavu i primjenu pravila tržišnog natjecanja i širenja informacija s ciljem podupiranja transparentnosti i pravne sigurnosti za poduzeća koja djeluju na tržištu druge stranke. Stranke bi trebale razmjenjivati stajališta o pitanjima vezanim za protutržišne prakse koje bi mogle nepovoljno utjecati na bilateralnu trgovinu i tokove ulaganja.

Članak 21.**Usluge**

Stranke su suglasne voditi stalni dijalog s ciljem razmjene informacija o svojim regulatornim okruženjima, promičući međusobni pristup tržištima, promičući pristup izvorima kapitala i tehnologije, podupirući trgovinu uslugama između obaja regija i na tržištima trećih zemalja.

Članak 22.**Kretanje kapitala**

Stranke nastoje olakšati kretanje kapitala radi promicanja ciljeva Sporazuma.

Članak 23.**Javna nabava**

Stranke nastoje uspostaviti postupovna pravila, uključujući odgovarajuće odredbe o transparentnosti i izazovima kojima se podupire uspostava djelotvornog sustava nabave kojim se promiče najbolja vrijednost za novac u javnoj nabavi i olakšava međunarodna trgovina.

Stranke rade na postizanju uzajamnog otvaranja svojih tržišta javne nabave, s ciljem ostvarivanja obostrane koristi.

Članak 24.**Transparentnost**

Stranke prepoznaju važnost transparentnosti i pravilnog postupanja u provedbi svojih zakona i drugih propisa u području trgovine, te s tim ciljem ponovno potvrđuju svoje obveze utvrđene u članku X. Općeg sporazuma o carinama i trgovini (GATT) iz 1994. i u članku III. Općeg sporazuma o trgovini uslugama (GATS).

Članak 25.**Sirovine**

1. Stranke su suglasne jačati suradnju i promicati međusobno razumijevanje između obiju strana u području sirovina.
2. Suradnja i promicanje međusobnog razumijevanja trebali bi se baviti temama poput regulatornog okvira za sektore sirovina (uključujući upravljanje prihodima od rudarstva za društveno-gospodarski razvoj; te propise za zaštitu okoliša i zaštitu u sektorima rudarstva i sirovina) i trgovine sirovinama. Radi promicanja veće suradnje i međusobnog razumijevanja, svaka stranka može zatražiti *ad hoc* sastanak vezano za sirovine.

3. Stranke prepoznaju da je okruženje utemeljeno na transparentnim i nediskriminirajućim pravilima te pravilima kojima ne narušava trgovina najbolji način za stvaranje povoljnog okruženja za izravno strano ulaganje u proizvodnju i trgovinu sirovinama.

4. Stranke su, vodeći računa o svojim ekonomskim politikama i ciljevima, te radi poticanja trgovine, suglasne promicati suradnju na uklanjanju prepreka u trgovini sirovinama.

5. Na zahtjev jedne od stranaka, svako pitanje vezano za trgovinu sirovinama može se postaviti i raspraviti tijekom sastanaka Zajedničkog odbora i pododbora, koji imaju ovlast odlučivati o tim pitanjima na temelju članka 56. u skladu s načelima utvrđenih u gore navedenim stavcima.

Članak 26.

Regionalna politika

Stranke potiču regionalnu razvojnu politiku.

Članak 27.

Zaštita intelektualnog vlasništva

1. Stranke ponovno potvrđuju veliku važnost koju pridaju zaštiti prava intelektualnog vlasništva te se obvezuju utvrditi odgovarajuće mјere s ciljem osiguranja odgovarajuće i djelotvorne zaštite i provođenja takvih prava, posebno u odnosu na kršenje prava intelektualnog vlasništva.

Osim toga, stranke su suglasne čim je prije moguće sklopiti bilateralni Sporazum o oznakama zemljopisnog podrijetla.

2. Stranke razmjenjuju informacije i iskustvo o praksama, promicanju, širenju, jačanju, upravljanju, usklađivanju, zaštiti i djelotvornoj primjeni prava intelektualnog vlasništva, sprječavanju kršenja takvih prava, borbi protiv krvotvorenja i piratstva, posebno kroz carinsku suradnju i druge odgovarajuće oblike suradnje, te uspostavi i jačanju organizacija za nadzor i zaštitu takvih prava. Stranke si međusobno pomažu u poboljšanju zaštite, korištenja i komercijalizacije intelektualnog vlasništva na temelju europskog iskustva, te naglašavanju širenja znanja o gore navedenom.

Članak 28.

Pododbor za trgovinu i ulaganje

1. Uspostavlja se pododbor za trgovinu i ulaganje.

2. Pododbor pomaže Zajedničkom odboru u provođenju njegovih zadaća, u obradi svih područja obuhvaćenih ovim poglavljem.

3. Pododbor donosi svoj poslovnik.

GLAVA V.

SURADNJA U PODRUČJU PRAVDE, SLOBODE I SIGURNOSTI

Članak 29.

Vladavina prava i pravna suradnja

1. U svojoj suradnji u području pravde, slobode i sigurnosti stranke pridaju posebnu važnost učvršćivanju vladavine prava i jačanju institucija na svim razinama u područjima kaznenog progona i pravosuđa posebice.

2. Suradnja između stranaka također može uključivati međusobnu razmjenu informacija vezanih za pravne sustave i zakonodavstvo. Stranke nastoje razviti međusobnu pravnu pomoć unutar postojećeg zakonskog okvira.

Članak 30.

Zaštita osobnih podataka

1. Stranke su suglasne surađivati kako bi poboljšale razinu zaštite osobnih podataka u skladu s najvišim međunarodnim standardima, kao što su, među ostalim, oni sadržani u Smjernicama UN-a za uređenje računalnih datoteka s osobnim podacima (Rezolucija 45/95 Opće skupštine UN-a od 14. prosinca 1990.).
2. Suradnja u području zaštite osobnih podataka može, među ostalim, uključivati tehničku pomoć u obliku razmjene informacija i stručnog znanja.

Članak 31.

Suradnja vezano uz migracije

1. Stranke uspostavljaju suradnju s ciljem sprječavanja nezakonitih imigracija i nezakonitog boravka fizičkih osoba njihova državljanstva na njihovim državnim područjima.
2. U okviru suradnje za sprječavanje nezakonitih imigracija, stranke su suglasne bez odlaganja ponovno prihvatići svoje državljanje koji ne ispunjavaju ili su prestali ispunjavati, važeće uvjete za ulazak, boravak ili boravište na državnom području druge stranke. S tim ciljem, stranke dostavljaju svojim državljanima odgovarajuće isprave potrebne za te svrhe. Ako osoba koju se treba ponovno prihvatići ne posjeduje nikakve isprave ili druge dokaze svojeg državljanstva, nadležna diplomatska ili konzularna predstavništva dotične države članice ili Mongolije, na zahtjev Mongolije ili dotične države članice, dogovaraju razgovor s tom osobom radi utvrđivanja njenog državljanstva.
3. EU finansijski pomaže provedbu ovog dogovora kroz odgovarajuće instrumente bilateralne suradnje.
4. Stranke su suglasne u pregovorima dogovoriti, na zahtjev jedne od stranaka, sporazum između EU-a i Mongolije kojim se uređuju posebne obveze za ponovni prihvat svojih državljanina, uključujući obvezu za državljanje drugih zemalja i osobe bez državljanstva.

Članak 32.

Suradnja u suzbijanju nedopuštenih droga

1. Stranke surađuju da bi osigurale uravnotežen pristup kroz učinkovito usklađivanje među nadležnim tijelima, uključujući ona iz zdravstvenog, pravosudnog, carinskog i unutarnjeg sektora, te drugih odgovarajućih sektora, s ciljem smanjenja opskrbe, trgovine i potražnje za nedopuštenim drogama uz puno poštovanje ljudskih prava. Cilj ove suradnje također je i smanjenje štetnosti droge, suzbijanje proizvodnje sintetičke droge, trgovine i uporabe te ostvarivanje djelotvornijeg sprječavanja zlouporabe prekursora droge koji se koriste za nedopuštenu proizvodnju opojnih droga i psihotropnih tvari.
2. Stranke se obvezuju dogovoriti načine suradnje radi postizanje tih ciljeva. Mjere se temelje na zajednički usuglašenim načelima u skladu s odgovarajućim međunarodnim konvencijama, Političkom izjavom i Posebnom izjavom o vodećim načelima za smanjenje potražnje za drogama, koje su odobrene na Dvadesetom izvanrednom zasjedanju Opće skupštine Ujedinjenih naroda o drogama (UNGASS) u lipnju 1998. i Političkom deklaracijom i Akcijskom planom usvojenima na 52. sjednici Komisije za opojne droge Ujedinjenih naroda u ožujku 2009.
3. Suradnja između stranaka sastoji se od tehničke i upravne pomoći posebno u sljedećim područjima: izradi nacionalnog zakonodavstva i politika; uspostavi nacionalnih institucija i informacijskih centara; potpori naporima koje ulaže civilno društvo u području droge i naporima za smanjenje potražnje i štetnog učinka droga; osposobljavanju osoblja, istraživanjima vezanim uz drogu; te sprječavanju zlouporabe prekursora droge u svezi s nedopuštenom proizvodnjom opojnih droga i psihotropnih tvari. Stranke mogu sporazumno uključiti druga područja.

Članak 33.**Suradnja na suzbijanju organiziranog kriminala i korupcije**

Stranke su suglasne surađivati u području borbe protiv organiziranog, gospodarskog i finansijskog kriminala i korupcije. Cilj je takve suradnje posebice provedba i promicanje relevantnih međunarodnih normi i instrumenata, kao što su Konvencija UN-a o transnacionalnom organiziranom kriminalu i njeni dodatni Protokoli te Konvencija UN-a protiv korupcije.

Članak 34.**Suradnja u borbi protiv pranja novca i financiranja terorizma**

1. Stranke se slažu da je potrebno surađivati i raditi s ciljem sprječavanja korištenja njihovih finansijskih sustava i određenih nefinansijskih poduzeća i djelatnosti za pranje prihoda od svih kaznenih djela uključujući krijumčarenje droga i korupciju.

2. Obje stranke su suglasne promicati tehničku i upravnu pomoć usmjerenu na razvoj i primjenu propisa i učinkovito funkcioniranje mehanizama za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma. Posebice, suradnja omogućuje razmjenu odgovarajućih informacija u okviru njihovih pojedinačnih zakonodavstava i primjenu odgovarajućih standarda za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma koji su jednaki onima koje su usvojili Unija i međunarodna tijela aktivna u tom području, kao što je Stručna skupina za finansijsko djelovanje (FATF).

GLAVA VI.**SURADNJA U DRUGIM SEKTORIMA****Članak 35.****Suradnja u području ljudskih prava**

1. Stranke su suglasne surađivati na promicanju i učinkovitoj zaštiti ljudskih prava, među ostalim, u pogledu ratifikacije i provedbe međunarodnih instrumenata u području ljudskih prava.

2. Takva suradnja može, među ostalim, obuhvaćati:

- (a) podupiranje razvoja i provedbe nacionalnih akcijskih planova u području ljudskih prava;
- (b) promicanje ljudskih prava i obrazovanje o ljudskim pravima;
- (c) jačanje nacionalnih i regionalnih institucija vezanih za ljudska prava;
- (d) uspostavu smislenog i širokog dijaloga o ljudskim pravima;
- (e) jačanje suradnje unutar institucija Ujedinjenih naroda vezanih za ljudska prava.

Članak 36.**Suradnja u području finansijskih usluga**

1. Stranke su suglasne ostvariti tješnja zajednička pravila i norme, te pojačati suradnju u pogledu unaprjeđenja računovodstvenih, nadzornih i regulatornih sustava bankarstva, osiguranja, te drugih područja finansijskog sektora.

2. Stranke surađuju na razvoju pravnog regulatornog okvira, infrastrukture i ljudskih potencijala kao i na uvođenju korporativnog upravljanja i međunarodnih standarda o računovodstvu na tržište kapitala u Mongoliji u okviru bilateralne suradnje u skladu s GATS-om i Dokumentom o obvezi međusobnog razumijevanja finansijskih usluga WTO-a.

Članak 37.**Dijalog o ekonomskoj politici**

1. Stranke su suglasne surađivati u promicanju razmjene informacija o svojim ekonomskim trendovima i politikama, te razmjeni iskustava u usklađivanju ekonomskih politika u kontekstu regionalne gospodarske suradnje i integracije.

2. Stranke nastoje produbiti dijalog između svojih tijela o gospodarskim pitanjima, koji prema suglasnosti stranaka mogu uključivati područja kao što su monetarna politika, fiskalna politika, uključujući oporezivanje poslovanja, javne financije, makroekonomsku stabilizaciju te vanjski dug.

3. Stranke surađuju i promiču međusobno razumijevanje između obaju strana u području gospodarske diversifikacije i industrijskog razvoja.

Članak 38.

Dobro upravljanje u području oporezivanja

Radi jačanja i razvoja gospodarskih aktivnosti, vodeći pritom računa o potrebi razvoja odgovarajućeg regulatornog okvira, stranke prepoznaju i primjenjuju načela dobrog upravljanja u području oporezivanja na koji su se države članice obvezale na razini Unije. U tu svrhu, ne dovodeći u pitanje nadležnosti Unije i država članica, stranke će poboljšati međunarodnu suradnju u području oporezivanja, olakšati prikupljanje zakonitih poreznih prihoda, te razviti mjere za djelotvornu primjenu gore navedenih načela.

Članak 39.

Suradnja vezana za industrijsku politiku te mala i srednja poduzeća

Stranke su, vodeći računa o svojim pojedinačnim ekonomskim politikama i ciljevima, suglasne promicati suradnju u vezi s industrijskom politikom u svim područjima koje ocjene prikladnjima, radi poboljšanja konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, među ostalim, kroz:

- (a) razmjenu informacija i iskustava o stvaranju okvira i drugih uvjeta kako bi mala i srednja poduzeća poboljšala svoju konkurentnost;
- (b) promicanje kontakata između gospodarskih subjekata, potičući zajednička ulaganja i uspostavu zajedničkih pothvata i informacijskih mreža posebno kroz postojeće horizontalne programe Europske unije, kojima se posebno potiču prijenos programske i strojne tehnologije između partnera;
- (c) osiguranje informacija i poticanje inovacija i razmjene dobroih praksi za pristup finansijskim sredstvima, posebno za mikropoduzeća i mala poduzeća;
- (d) olakšavanje i podupiranje odgovarajućih aktivnosti uspostavljenih od strane privatnog sektora obaju stranaka;
- (e) promicanje dostojanstvenog rada, korporativne društvene odgovornosti i poticanje odgovornih poslovnih praksi, uključujući održivu potrošnju i proizvodnju. Ovom suradnjom uzima se u obzir perspektiva potrošača, kao što su informacije o proizvodima te uloge potrošača na tržištu;
- (f) zajedničke istraživačke projekte u odabranim industrijskim područjima i suradnju vezanu za norme te ocjenjivanje sukladnosti i tehničke propise, u skladu s uzajamnim sporazumom;
- (g) pomoć obavljanjem o modernizaciji tehnika i tehnologija postrojenja za pročišćavanje vode od kožne industrije;
- (h) razmjenu informacija i davanje preporuka partnerima te mogućnosti suradnje u području trgovine i ulaganja kroz obostrano dostupne postojeće mreže;
- (i) podupiranje suradnje između privatnih poduzeća obiju strana, posebno malih i srednjih poduzeća;
- (j) razmatranje pregovora o dodatnom sporazumu o razmjeni informacija, radionicama o jačanju suradnje i drugim promidžbenim događajima između malih i srednjih poduzeća obiju strana;
- (k) pružanje informacija o tehničkoj pomoći za izvoz hrane i poljoprivrednih proizvoda na europsko tržište unutar područja primjene sustava povlastica Europske unije.

Članak 40.**Turizam**

1. Vođene Općim etičkim kodeksom u turizmu Svjetske turističke organizacije i održivim načelima koja su utemeljena na procesu Lokalnog plana 21., stranke nastoje poboljšati razmjenu informacija i uspostaviti najbolje prakse radi osiguranja uravnoteženog i održivog razvoja turizma.
2. Stranke su suglasne razvijati suradnju za očuvanje i povećanje potencijala prirodne i kulturne baštine, umanjujući svaki nepoželjni učinak turizma i naglašavajući pozitivni doprinos turističkog poslovanja održivom razvoju lokalnih zajednica, među ostalim, razvijajući ekološki turizam, istovremeno poštujući integritet i interes lokalnih i autohtonih zajednica, te poboljšavajući ospozobljavanje u turističkoj industriji.

Članak 41.**Informacijsko društvo**

1. Prepoznajući da su informacijske i komunikacijske tehnologije ključni elementi suvremenog života i od iznimne važnosti za gospodarski i društveni razvoj, stranke su suglasne razmjenjivati stajališta o svojim politikama u tom području s ciljem promicanja gospodarskog razvoja.
2. Suradnja na ovom području usmjerena je, među ostalim, na:
 - (a) sudjelovanje u sveobuhvatnom regionalnom dijalogu o različitim aspektima informacijskog društva, posebno o električkim komunikacijskim politikama i propisima uključujući univerzalnu uslugu, licenciranje i opća odobrenja, zaštitu privatnosti i osobnih podataka, te nezavisnost i učinkovitost regulatornih tijela;
 - (b) međupovezanost i interoperabilnost mreža i usluga stranaka te azijskih mreža i usluga;
 - (c) standardizaciju i širenje novih informacijskih i komunikacijskih tehnologija;
 - (d) promicanje suradnje vezane uz istraživanje i razvoj među strankama u području informacijskih i komunikacijskih tehnologija;
 - (e) suradnju vezanu uz digitalnu televiziju te razmjenu informacija o upotrebi, regulatornim aspektima i posebice upravljanju spektrima i istraživanjem;
 - (f) suradnju na zajedničkim istraživačkim projektima u području informacijskih i komunikacijskih tehnologija;
 - (g) sigurnosne aspekte informacijskih i komunikacijskih tehnologija kao i borbu protiv kiberkriminaliteta;
 - (h) ocjenjivanje sukladnosti telekomunikacija, uključujući radio opremu;
 - (i) suradnju vezano za razvoj širokopojasne mreže;
 - (j) razmjenu informacija o politikama tržišnog natjecanja i komunikacijskim tehnologijama.

Članak 42.**Audiovizualni sadržaji i mediji**

Stranke će poticati, podupirati i olakšavati razmjenu, suradnju i dijalog između svojih odgovarajućih institucija i aktera u područjima audiovizualnog sadržaja i medija. One su suglasne uspostaviti redoviti dijalog vezano uz politike u tim područjima.

Članak 43.**Znanstvena i tehnološka suradnja**

1. Stranke su suglasne surađivati u području znanstvenih istraživanja i tehnološkog razvoja (RTD) u područjima od obostranog interesa i koristi.
2. Ciljevi su takve suradnje:
 - (a) poticanje razmjene informacija i znanja o znanosti i tehnologiji, posebno o provedbi politika i programa;
 - (b) promicanje istraživačkih partnerstava između znanstvenih zajednica, istraživačkih centara, sveučilišta i industrije u strankama;

- (c) promicanje osposobljavanja i mobilnosti istraživača;
- (d) poticanje sudjelovanja svojih ustanova visokog obrazovanja, istraživačkih centara i industrije, uključujući mala i srednja poduzeća, u svojim programima RTD-a.

3. Suradnja može imati oblik zajedničkih istraživačkih projekata i razmjena, sastanaka i osposobljavanja istraživača kroz međunarodno osposobljavanje i programe za mobilnost i razmjenu, osiguravajući maksimalno širenje rezultata istraživanja, učenja i najboljih praksi.

4. Aktivnosti suradnje moraju biti u skladu sa zakonima i propisima obju stranaka. One se temelje na načelima reciprociteta, pravednog postupanja i uzajamne koristi te osiguravaju djelotvornu zaštitu intelektualnog vlasništva.

5. Stranke su suglasne poduzeti sve napore za povećanje svijesti javnosti o mogućnostima koje nude njihovi programi za znanstvenu i tehnološku suradnju.

Članak 44.

Energetika

1. Stranke nastoje pojačati suradnju u području energetike s ciljem:

- (a) jačanja energetske sigurnosti diversificiranjem energetskih zaliha i razvijanjem novih, održivilih, inovativnih i obnovljivih oblika energije, uključujući, među ostalim, biogoriva i biomasu, energiju vjetra i solarnu energiju, kao i proizvodnju hidro-električne energije, te podržavanja razvoja odgovarajućih okvira politike za stvaranje povoljnijih uvjeta za ulaganja i jednaka pravila za obnovljivu energiju i njenog uključivanja u sva odgovarajuća područja politike;
- (b) postizanja racionalnog korištenja energije s doprinosima od dobavljača i potrošača promicanjem energetske učinkovitosti u proizvodnji energije, prijevozu, distribuciji i krajnjoj uporabi;
- (c) promicanja primjene međunarodno priznatih standarda nuklearne sigurnosti, neširenja i zaštite;
- (d) poticanja prijenosa tehnologije usmjerенog na proizvodnju i uporabu održive energije;
- (e) naglašavanja izgradnje kapaciteta i olakšavanja ulaganja u području koje se temelji na transparentnim i nediskriminirajućim komercijalnim pravilima.

2. S tim ciljem stranke su suglasne promicati kontakte i zajednička istraživanja na njihovu obostranu korist, posebno putem odgovarajućih regionalnih i međunarodnih okvira. U pogledu članka 43. i zaključaka Svjetskog sastanka na vrhu o održivom razvoju (WSSD), koji se održao u Johannesburgu 2002., stranke naglašavaju potrebu rješavanja veza između pristupačnog pristupa energetskim uslugama i održivom razvoju. Navedene aktivnosti mogu se promicati u suradnji s Energetskom inicijativom Europske unije, pokrenutom na WSSD-u.

3. Trgovina nuklearnim materijalima odvijat će se u skladu s odredbama Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju. Ako je to potrebno, trgovina nuklearnim materijalima podlježe odredbama posebnog sporazuma koji se treba sklopiti između Europske zajednice za atomsku energiju i Mongolije.

Članak 45.

Promet

1. Stranke su suglasne surađivati u svim relevantnim područjima prometne politike, s ciljem poboljšanja ulagačkih mogućnosti i kretanja robe i putnika, promicanja zračne sigurnosti, borbe protiv piratstva, zaštite okoliša i povećanja učinkovitosti svojih prometnih sustava.

2. Suradnjom između stranaka u ovom području nastoji se promicati:

- (a) razmjena podataka o njihovim prometnim politikama i praksama, posebno u pogledu gradskog i ruralnog prometa, zrakoplovstva, prometne logistike te međupovezanost i međudjelovanje višenacionalnih prometnih mreža, kao i upravljanje cestama, željeznicama i zračnim lukama;

- (b) teme koje se odnose na satelitsku navigaciju s naglaskom na regulatorna i industrijska pitanja i pitanja razvoja tržišta od obostrane koristi. U tom pogledu, pažnja se posvećuje europskim sustavima za globalnu satelitsku navigaciju EGNOS i Galileo;
- (c) dijalog u području usluga zračnog prometa s ciljem ispitivanja razvoja odnosa u područjima poput zračne sigurnosti, osiguranje, okoliš te upravljanja zračnim prometom, primjena zakona o tržišnom natjecanju i gospodarska regulacija industrije zračnog prometa, s ciljem podržavanja regulatornog usklađivanja i uklanjanja prepreka za poslovanje. Trebalo bi dalje poticati projekte suradnje u području civilnog zrakoplovstva od obostranog interesa. Na navedenim temeljima stranke ispituju mogućnost tješnje suradnje u području civilnog zrakoplovstva;
- (d) smanjenje emisije stakleničkih plinova iz prometnog sektora;
- (e) provedba normi za sigurnost, zaštitu i sprječavanje zagađenja, posebice u pogledu zračnog prometa, u skladu s relevantnim međunarodnim konvencijama;
- (f) suradnja u okviru odgovarajućih međunarodnih foruma radi osiguravanja boljeg izvršavanja međunarodnih propisa i ostvarivanja ciljeva utvrđenih u ovom članku.

Članak 46.

Obrazovanje i kultura

1. Stranke su suglasne promicati suradnju u područjima obrazovanja i kulture, kojom se na odgovarajući način poštuje njihova raznolikost, radi povećanja uzajamnog razumijevanja i znanja o njihovim kulturama. U tu svrhu stranke će podržavati i promicati aktivnosti svojih instituta za kulturu i civilnog društva.
2. Stranke nastoje poduzeti odgovarajuće mjere kako bi promicale kulturne razmjene i provodile zajedničke inicijative u različitim kulturnim sferama, uključujući suradnju na očuvanju baštine uz poštovanje kulturne raznolikosti.
3. Stranke su suglasne surađivati i savjetovati se u okviru odgovarajućih međunarodnih foruma ili organizacija, poput UNESCO-a, radi ostvarivanja zajedničkih ciljeva i promicanja kulturne raznolikosti i zaštite kulturne baštine. U tom pogledu stranke su također suglasne nastaviti promicati ratifikaciju i provedbu Konvencije UNESCO-a o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja donesenu 20. listopada 2005.
4. Pored navedenog, stranke stavljuju naglasak na donošenje mjera osmišljenih za jačanje veza između svojih specijaliziranih agencija te promicanje razmjene informacija, znanja, studenata, stručnjaka, mladih i mlađih radnika te tehničkih resursa, koristeći se mogućnostima koje nude programi Europske unije u Aziji u područjima obrazovanja i kulture kao i iskustava koje su obje stranke stekle u ovim područjima. Obje su stranke suglasne promicati provedbu odgovarajućih programa visokog obrazovanja, kao što je program Erasmus Mundi, s ciljem promicanja suradnje i modernizacije visokog obrazovanja te poticanja akademске mobilnosti.

Članak 47.

Okoliš, klimatske promjene i prirodni resursi

1. Stranke su suglasne da je potreba očuvanja i održivog upravljanja prirodnim resursima i biološkom raznolikošću temelj za razvoj sadašnjih i budućih generacija.
2. Stranke su suglasne da suradnja u tom području promiče očuvanje i unaprjeđenje okoliša u provođenju održivog razvoja. Zaključci Svjetskog sastanka na vrhu o održivom razvoju i provedba odgovarajućih multilateralnih sporazuma o zaštiti okoliša uzima se u obzir u svim aktivnostima koje provode stranke u skladu s ovim Sporazumom.
3. Stranke su suglasne surađivati u području klimatskih promjena radi prilagođavanja na negativne učinke klimatskih promjena, radi ublažavanja emisije stakleničkih plinova te radi uspostave održivog rasta gospodarstva s niskom razinom ugljika. U tu svrhu stranke će ispitati uporabu mehanizama tržišta ugljika.
4. Stranke su suglasne surađivati radi jačanja obostrane djelotvornosti trgovinskih i okolišnih politika, te uključivanja okolišnih interesa u sva područja suradnje.

5. Stranke nastave nastaviti i jačati svoju suradnju u regionalnim programima za zaštitu okoliša, posebno u pogledu:
- (a) promicanja svijesti o okolišu i jačanju lokalnog sudjelovanja, uključujući sudjelovanje autohtonih i lokalnih zajednica u zaštiti okoliša i nastojanjima vezanim za održivi razvoj;
 - (b) suzbijanja klimatskih promjena, posebno u pogledu utjecaja na okoliš i prirodne resurse;
 - (c) izgradnje kapaciteta za sudjelovanje i provedbu multilateralnih sporazuma za zaštitu okoliša koji uključuju biološku raznovrsnost, biološku sigurnost i kemijske opasnosti;
 - (d) promicanja i primjene okolišnih tehnologija, proizvoda i usluga, uključujući korištenjem regulatornih i ekološko sigurnih instrumenata;
 - (e) poboljšanog upravljanja šumama uključujući borbu protiv nezakonite sječe šuma i trgovine koja je s time povezana te promicanje održivog upravljanja šumama;
 - (f) sprječavanja nezakonitog prekograničnog kretanja krutih i opasnih otpada i proizvoda živilih modificiranih organizama;
 - (g) poboljšanja kvalitete zraka, održivo upravljanje otpadom, upravljanja održivim vodnim resursima i kemikalijama, te promicanja održive potrošnje i proizvodnje;
 - (h) zaštite i očuvanja tla te održivog upravljanja zemljištem;
 - (i) djelotvornog upravljanja nacionalnim parkovima i zaštićenim područjima te označavanja i zaštite područja biološke raznolikosti i osjetljivih ekosustava, uzimajući u obzir autohtone zajednice koje žive u tim područjima ili u njihovoj blizini.
6. Stranke poticu međusobni pristup svojim programima u ovom području, u skladu s određenim uvjetima iz tih programa:
- (a) uspostavljanje mreže za nadzor vodenih rezervi i njene modernizacije;
 - (b) uvođenje tehnologije za desalinizaciju i ponovnu upotrebu vode;
 - (c) razvijanje ekološkog turizma.

Članak 48.

Poljoprivreda, stočarstvo, ribarstvo i ruralni razvoj

Stranke su suglasne poticati dijalog u području poljoprivrede, stočarstva, ribarstva i ruralnog razvoja. Stranke će razmjenjivati informacije i razvijati odnose vezano za:

- (a) poljoprivrednu politiku te međunarodnu perspektivu poljoprivrede i hrane općenito;
- (b) mogućnost olakšavanja trgovine biljkama, životinjama, stokom i njihovim proizvodima, u pogledu dalnjeg razvoja ljudskih industrija u ruralnom sektoru;
- (c) dobrobit životinja i stoke;
- (d) politiku ruralnog razvoja;
- (e) razmjenu iskustva i mrežu suradnje između lokalnih aktera ili gospodarskih subjekata, posebno u područjima kao što su istraživanje i prijenose tehnologije;
- (f) politiku zdravlja i kvalitete za biljke, životinje i stoku, te posebno oznake zemljopisnog podrijetla;
- (g) prijedloge za suradnju i inicijative koje se podnose međunarodnim poljoprivrednim organizacijama;
- (h) razvoj održive poljoprivrede i poljoprivrede koja je manje štetna za okoliš, uključujući uzgoj usjeva, biogorivo i prijenos biotehnologija;
- (i) zaštitu biljnih sorti, tehnologiju sijanja, poljoprivrednu biotehnologiju;
- (j) razvoj baza podataka i informacijskih mreža o poljoprivredi i stoci;
- (k) osposobljavanje u poljoprivrednom i veterinarskom sektoru.

Članak 49.**Zdravlje**

1. Stranke su suglasne surađivati u sektoru zdravlja kojim se obuhvaćaju područja kao što su reforma zdravstvenog sustava, ozbiljne zarazne bolesti i druge zdravstvene prijetnje, nezarazne bolesti, te međunarodnih sporazuma u području zdravlja radi poboljšanja zdravstvenih uvjeta i povećanja razine javnog zdravlja.
2. Suradnja se uglavnom provodi putem:
 - (a) sveobuhvatnih programa usmjerenih na sustavnu reformu zdravstvenog sektora, uključujući poboljšanje zdravstvenog sustava, zdravstvenih usluga, zdravstvenih uvjeta te zdravstvene obaviještenosti;
 - (b) zajedničkih aktivnosti vezane uz epidemiologiju, uključujući suradnju vezanu za rano sprječavanje prijetnji zdravlju poput ptičje i pandemijske gripe i drugih ozbiljnijih zaraznih bolesti;
 - (c) sprječavanja i nadzora nezaraznih bolesti kroz razmjenu informacija i dobrih praksa, promicanja zdravog načina života, obrade glavnih zdravstvenih čimbenika poput prehrane, ovisnosti o drogama, alkoholu i duhanu;
 - (d) promicanja provedbe međunarodnih sporazuma u području zdravlja, poput Okvirne konvencije o nadzoru duhana i međunarodnih zdravstvenih propisa.

Članak 50.**Zapošljavanje i socijalna pitanja**

1. Stranke su suglasne pojačati suradnju u području zapošljavanja i socijalnih pitanja, uključujući suradnju vezano za regionalnu i socijalnu koheziju, zdravlje i sigurnost na radnom mjestu, ravnopravnost spolova i dostojanstveni rad, s ciljem jačanja socijalne dimenzije globalizacije.
2. Stranke ponovno potvrđuju potrebu poticanja procesa globalizacije koji je koristan za sve te promicanja punog i produktivnog zapošljavanja i dostojanstvenog rada kao ključnog elementa održivog razvoja i smanjenja siromaštva, koje je potvrdila Rezolucija 60/1 Opće skupštine Ujedinjenih naroda od 24. listopada 2005. (Zaključci svjetskog sastanka na vrhu) i Ministarska deklaracija na visokoj razini Gospodarskog i socijalnog vijeća UN-a iz srpnja 2006. (Gospodarsko i socijalno vijeće UN-a E/2006/L.8 od 5. srpnja 2006.). Stranke vode računa o svojim karakteristikama i različitoj prirodi njihovih gospodarskih i društvenih okolnosti.
3. Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost punom poštovanju i djelotvornoj provedbi međunarodno priznatih osnovnih standarda rada i socijalnih standarda, kako je utvrđeno u Deklaraciji Međunarodne organizacije rada o temeljnim pravima i načelima na radu iz 1998. te u Deklaraciji Međunarodne organizacije rada socijalnoj pravdi radi pravedne globalizacije iz 2008. Provedba odgovarajućih multilateralnih sporazuma u području rada i socijalnih pitanja sporazuma uzima se u obzir tijekom svih aktivnosti koje stranke provode u okviru ovog Sporazuma. Stranke su suglasne surađivati i pružati tehničku pomoć, prema potrebi, s ciljem promicanja ratifikacije konvencija Međunarodne organizacije rada koje su obuhvaćene Deklaracijom Međunarodne organizacije rada iz 1998. i drugim odgovarajućim konvencijama te s ciljem njihove djelotvorne provedbe.
4. Oblici suradnje mogu uključivati, među ostalim, posebne programe i projekte, prema međusobnom sporazumu, kao i dijalog, suradnju i inicijative vezane za teme od zajedničkog interesa na bilateralnoj ili multilateralnoj razini, poput Međunarodne organizacije rada.

Članak 51.**Statistika**

1. Stranke su suglasne promicati usklađivanje statističkih metoda i praksi uključujući prikupljanje i širenje statistike, omogućujući korištenje, na obostrano prihvaćenoj osnovi, statistike o trgovini robom i uslugama, te još općenitije, o svim drugim područjima koje obuhvaća ovaj sporazum koji se stavlja u službu statističkog prikupljanja, analize i širenja.
2. Stranke su suglasne promicati izravan kontakt između odgovarajućih tijela s ciljem jačanja prijateljske suradnje u području statistike; jačanja izgradnje kapaciteta statističkih tijela putem modernizacije i poboljšanja kvalitete statističkog sustava; jačanja ljudskih resursa; osposobljavanja u svim odgovarajućim područjima; te podržavanja nacionalnih statističkih sustava organiziranih u skladu s međunarodno ustanovljenom praksom, uključujući neophodnu infrastrukturu.

3. Suradnja obuhvaća polja obostranog interesa s naglaskom na:

I. Gospodarskoj statistici:

- a. Nacionalni računi
- b. Poslovna statistika i registracija
- c. Statistika poljoprivrede /stočarstva, uzgoja životinja, ruralnog razvoja
- d. Okoliš i mineralni resursi
- e. Industrija
- f. Vanjska trgovina robom i uslugama
- g. Statistika trgovine na veliko i malo
- h. Politika revizije
- i. Sigurnost hrane
- j. Bilanca plaćanja

II. Društvenoj statistici:

- a. Rodna statistika
- b. Migracijska statistika
- c. Anketa kućanstava

III. Informacijskoj tehnologiji

- a. Razmjena iskustava o elektronskoj tehnologiji i metodologiji za pružanje podataka o osiguranju, zaštiti, pohranjivanju i tajnosti informacija te uvođenje tih iskustava
- b. Razmjena iskustva na uspostavi elektroničke baze podataka za potrošače utemeljene na internetskim stranicama prilagođenim korisnicima i ospozobljavanje u ovom području
- c. Podršku specijalistima u području informacijskih tehnologija iz Nacionalnog ureda za statistiku u Mongoliji pri uspostavi informacijske baze podatka
- d. Suradnja vezana uz sudjelovanje u obrazovanje korisnika o informacijskoj bazi podataka

Članak 52.

Civilno društvo

1. Stranke prepoznaju ulogu i potencijalni doprinos organiziranog civilnog društva, posebno akademskog osoblja, u dijalogu i procesu suradnje u skladu s ovim Sporazumom i suglasne su promicati učinkoviti dijalog s organiziranim civilnim društvom i njegovo učinkovito sudjelovanje.

2. Pridržavajući se zakonskih i upravnih odredaba svake stranke, organizirano civilno društvo može:

- (a) sudjelovati u postupku donošenja politika na razini države, prema demokratskim načelima;
- (b) biti obaviješteno i sudjelovati u savjetovanjima o strategijama za razvoj i suradnju te sektorskim politikama, posebice u područjima koja se na njih odnose, uključujući sve faze razvojnog procesa;
- (c) primiti finansijska sredstva, u onoj mjeri u kojoj to dopuštaju unutarnji propisi svake stranke, te potporu za izgradnju kapaciteta u kritičnim područjima;
- (d) sudjelovati u provedbi programa suradnje u područjima koja ih se tiču.

Članak 53.

Suradnja vezana uz modernizaciju državne i javne uprave

Stranke su suglasne surađivati radi modernizacije javne uprave. Suradnja na ovom području usmjerena je na:

- (a) poboljšanje organizacijske učinkovitosti;
- (b) povećanje djelotvornosti institucija u pružanju usluga;

- (c) osiguranje transparentnog upravljanja javnim sredstvima i odgovornosti;
- (d) poboljšanje pravnog i institucionalnog okvira;
- (e) izgradnju kapaciteta za oblikovanja i provedbu politika (pružanje javnih usluga, izradu i izvršenje proračuna, borbu protiv korupcije);
- (f) jačanje pravnih sustava, i
- (g) reformu sigurnosnog sustava.

Članak 54.

Suradnja vezano uz upravljanje rizicima od katastrofa (DRM)

1. Stranke su suglasne pojačati suradnju o upravljanju rizicima od katastrofa (DRM) u stalnom razvoju i primjenu mjera za smanjenje rizika kojima su izložene zajednice i upravljanje posljedicama prirodnih katastrofa na svim razinama društva. Potrebno je posvetiti veću pažnju preventivnim mjerama i proaktivnom pristupu rješavanju opasnosti i rizika uz smanjenje rizika i osjetljivosti na prirodne katastrofe.

2. Suradnja u ovom području usmjerena je na sljedeće elemente programa:

- (a) smanjenje rizika od katastrofa ili sprječavanje i ublažavanje;
- (b) upravljanje znanjem, inovacijama, istraživanjem i obrazovanjem radi izgradnje kulture sigurnosti i otpornosti na svim razinama;
- (c) pripravnost za katastrofe;
- (d) politiku, institucionalni kapacitet i izgradnju konsenzusa za upravljanje katastrofama;
- (e) poduzimanje mjera u slučaju katastrofe;
- (f) ocjenjivanje i nadzor rizika od katastrofa.

GLAVA VII.

NAČINI SURADNJE

Članak 55.

Sredstva za suradnju i zaštitu financijskih interesa

1. Stranke su suglasne staviti na raspolaganje odgovarajuća sredstva, uključujući finansijska sredstva, u onoj mjeri u kojoj to dopuštaju njihovi resursi i propisi, radi ispunjavanja ciljeva suradnje utvrđenih u ovom Sporazumu.

2. Stranke su suglasne promicati razvoj i provedbu obostrane tehničke i upravne pomoći s ciljem učinkovite zaštite svojih finansijskih interesa u području razvojne pomoći i drugih financiranih aktivnosti suradnje. Stranke bez odgađanja odgovaraju na zahtjeve za uzajamnom upravnom pomoći koje podnesu pravosudna i/ili istražna tijela bilo koje stranke, s ciljem jačanja borbe protiv prijevare i nepravilnosti.

3. Stranke potiču Europsku investicijsku banku (EIB) da nastavi svoje djelovanje u Mongoliji u skladu sa svojim postupcima i kriterijima za financiranje.

4. Stranke provode finansijsku pomoć u skladu s načelima dobrog finansijskog upravljanja i surađuju na zaštiti finansijskih interesa Europske unije i Mongolije. Stranke poduzimaju djelotvorne mjere za sprječavanje i borbu protiv prijevare, korupcije i svih drugih nezakonitih aktivnosti, među ostalim, sredstvima uzajamne upravne pomoći i uzajamne pravne pomoći u područjima obuhvaćenim ovim Sporazumom. Svaki daljnji sporazum ili instrument financiranja koji se sklapa između stranaka osigurava posebne klauzule o finansijskoj suradnji vezano za provjere na terenu, inspekcije, nadzore i mjere protiv prijevare, uključujući, među ostalim, one koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF).

GLAVA VIII.

INSTITUCIONALNI OKVIR*Članak 56.***Zajednički odbor**

1. Stranke su suglasne uspostaviti u okviru ovog Sporazuma Zajednički odbor, koji se sastoji od visokih predstavnika objiju strana, čije su zadaće:

- (a) osigurati pravilno djelovanje i provedbu ovog Sporazuma;
- (b) utvrditi prioritete u vezi s ciljevima ovog Sporazuma;
- (c) donositi preporuke za promicanje ciljeva ovog Sporazuma.

2. Zajednički odbor i pododbor osnovan u skladu s člankom 28., radi ostvarivanja ciljeva ovog Sporazuma, imaju ovlasti donošenja odluka u slučajevima koji su predviđeni u navedenom članku. Odluke se donose sporazumom između stranaka, nakon okončanja njihovih unutarnjih postupaka koji su potrebni da bi obje stranke uspostavile stajališta o njima. Odluke su obvezujuće za stranke, koje poduzimaju mjere neophodne za njihovu provedbu.

3. Zajednički odbor ubičajeno se sastaje jednom godišnje, naizmjence u Ulan Batoru i Bruxellesu, na datum koji se utvrđuje sporazumno. Stranke mogu sporazumno sazvati izvanredni sastanak Zajedničkog odbora. Zajedničkim odborom naizmjence predsjedava svaka stranka. Dnevni red sastanaka Zajedničkog odbora sporazumno utvrđuju stranke.

4. Zajednički odbor može osnivati radne skupine radi pružanja pomoći u provedbi svojih zadaća. Ove radne skupine podnose detaljna izvješća o svojim aktivnostima Zajedničkom odboru na svakom njegovom sastanku.

5. Stranke su suglasne da je zadaća Zajedničkog odbora i osiguravanje pravilnog djelovanja svih sektorskih sporazuma ili protokola koji su sklopljeni ili će biti sklopljeni između stranaka.

6. Zajednički odbor donosi svoj poslovnik.

GLAVA IX.

ZAVRŠNE ODREDBE*Članak 57.***Klaузula o budućem razvoju**

1. Stranke mogu obostranim pristankom proširiti ovaj Sporazum, s ciljem podizanja razine suradnje, uključujući njegovu dopunu putem sporazuma ili protokola o posebnim sektorima ili aktivnostima.

2. U pogledu provedbe ovog Sporazuma, svaka stranka može podnijeti prijedlog za proširenje područja primjene suradnje, vodeći računa o iskustvu stečenom u njegovoj primjeni.

*Članak 58.***Ostali sporazumi**

Ne dovodeći u pitanje relevantne odredbe Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkciranju Europske unije, ni ovaj Sporazum ni njegova poduzeta na osnovu njega nemaju utjecaj na ovlasti država članica da provode aktivnosti bilateralne suradnje s Mongolijom ili da zaključuju, prema potrebi, nove sporazume o partnerstvu i suradnji s Mongolijom.

Ovaj Sporazum ne utječe na primjenu ili provedbu obveza koje su stranke preuzele u odnosu na treće strane.

*Članak 59.***Ispunjavanje obveza**

1. U slučaju različitih mišljenja u pogledu primjene ili tumačenja ovog Sporazuma, bilo koja stranka može se obratiti Zajedničkom odboru.

2. Ako jedna stranka smatra da druga stranka nije ispunila obvezu prema Sporazumu, ona može poduzeti odgovarajuće mjere.

3. Prije toga, osim u slučajevima posebne hitnosti, ta stranka dostavlja sve odgovarajuće informacije Zajedničkom odboru radi temeljitog ispitivanja stanja s ciljem pronalaženja rješenja prihvatljivog za obje stranke.

4. Pri odabiru mjera, prednost se mora dati onima koje najmanje ometaju funkcioniranje Sporazuma. O navedenim mjerama odmah se obavješćuje druga stranka i one su predmet redovitih savjetovanja u okviru Zajedničkog odbora, ako druga stranka to zahtijeva.

5. Stranke su suglasne, radi ispravnog tumačenja i praktične primjene ovog Sporazuma, da pojam „slučajevi posebne hitnosti” iz stavka 3. ovog članka znači slučaj bitne povrede ovog Sporazuma od strane jedne od stranaka. Bitna povreda ovog Sporazuma sastoji se od:

- i. odustajanje od ovog Sporazuma koje nije sankcionirano općim pravilima međunarodnog prava; ili
- ii. kršenja ključnih elemenata ovog Sporazuma, posebno njegova članka 1. stavka 1. i članka 3.

Članak 60.

Sredstva i oprema

Radi olakšavanja suradnje u okviru ovog Sporazuma, obje stranke su suglasne dodijeliti odgovarajuća sredstva i opremu dužnosnicima i stručnjacima uključenim u provedbu suradnje radi obavljanja njihovih funkcija, u skladu s unutarnjim pravilima i propisima obiju stranaka.

Članak 61.

Teritorijalna primjena

Ovaj se Sporazum primjenjuje, s jedne strane, na područja na kojima se primjenjuju Ugovor o Europskoj uniji i Ugovor o funkcioniranju Europske unije uz uvjete predviđene tim ugovorima, a s druge strane, na državno područje Mongolije.

Članak 62.

Definicije stranaka

Za potrebe ovog Sporazuma, pojam „stranke” znači Unija ili njezine države članice, ili Unija i njezine države članice, u skladu s njihovim ovlastima, s jedne strane, i Mongoliјu, s druge strane.

Članak 63.

Stupanje na snagu i trajanje

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu prvoga dana prvoga mjeseca koji slijedi nakon što posljednja stranka priopći drugoj da su okončani pravni postupci potrebni u tu svrhu.

2. Ovaj Sporazum važi u vremenskom razdoblju od pet godina. On se automatski produžava za iduća razdoblja od godinu dana, osim ako jedna od stranaka obavijesti drugu pismenim putem o svojoj namjeri da ne produži ovaj Sporazum šest mjeseci prije isteka bilo kojeg sljedećeg jednogodišnjeg razdoblja.

3. Svaka izmjena ovog Sporazuma izvršava se uz zajednički dogovor stranaka. Svaka izmjena stupa na snagu nakon što posljednja stranka priopći drugima da su okončane sve neophodne formalnosti.

4. Ako stranka uvede restriktivniji trgovinski režim vezano uz izvoz sirovina, kao što je uvođenje novih zabrana, ograničenja, carina ili davanja bilo kakve vrste koje ne ispunjava zahtjeve navedene u odgovarajućim odredbama članka VIII., XI., XX. ili XXI. Općeg sporazuma o carinama i trgovini (GATT) iz 1994., ili nije odobreno u skladu s izuzećem Svjetske trgovinske organizacije ili nije dogovorenno su okviru Zajedničkog odbora ili pododbora za trgovinu i ulaganje u skladu s člankom 56., druga stranka može usvojiti odgovarajuće mjere u skladu s člankom 59. stavcima 3. i 4.

5. Stranka može otkazati ovaj Sporazum pisanom obaviješću o otkazu drugoj stranci. Otkaz stupa na snagu šest mjeseci nakon što druga stranka primi obavijest o otkazu.

Članak 64.

Obavijesti

Obavijesti dane u skladu s člankom 63. upućuju se Glavnom tajništvu Vijeća Europske unije, odnosno Ministarstvu vanjskih poslova Mongolije.

Članak 65.

Vjerodostojan tekst

Ovaj je Sporazum sastavljen na bugarskom, češkom, danskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, grčkom, latvijskom, litavskom, mađarskom, malteškom, nizozemskom, njemačkom, poljskom, portugalskom, rumunjskom, slovačkom, slovenskom, španjolskom, švedskom, talijanskom i mongolskom jeziku, pri čemu je svaki od tih tekstova jednak vjerodostojan.
